

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 189. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 :
Negyedévre ----- 3 :
Egy hóra ----- 1 :
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetésmi irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Szombat augusztus 19

Szent-István napja.

Nagybecskerek, augusztus 19.

Istennek hála, a királynak hódolat és a nemzetnek dicsőség, hogy megértük magyarok erőben, szabadságban és nemzeti mivoltunkban éppen ezt az ünnepnapját is Szent-István birodalmának. Ezer esztendőnél több szállt el ez ország felett és mi itt vagyunk a földön, a melyet honalapító őseink vitézsége számunkra megszerzett e nemzet ereje és vezetőinek bölcsessége, segédelmével az isteni gondviselésnek ezernyi veszedelmek és zivatáros küzdelmek között megtartott. Megvannak hegyeink és rónáink, folyóink és erdeink, megvan a nép szívében magyarságának, nemzeti létének és felkent királya iránti törhetetlen alattvalói hűségének érzetével, megvan ősi szabadságunk, vérrel megpecsételt alkotmányunk, szent lobogóink és édes anya nyelvünk. Megokultunk a multak tanulságain, megszereztük a jelent és bizunk a jövőnkben. Ezer esztendő minden veszedelmé ez országot el nem nyitite, szét nem darabolta: de sőt új hitet nyertünk a szenvedések vérkereszttségében és új erőt a nehéz küzdelmekben. És így megértük jóra fordulását az időknek, elmúltát a visszavonásoknak és elenyészését a félreértéseknek.

Szilárdan állunk és egyek vagyunk király a nemzetével. A mi Urunk a miénk és mi az övéi vagyunk. Ő a mi soraink élén áll és mi egész lélekkel serleglünk köréje, az ő hűségű magyarjai, leglívőbb, legigazabb alattvalói. Az ő bölcsessége a mi utmutatónk, az ő szeretete, a mi erősségünk, az ő bizodalma a mi legdrágább jutalmunk. Felkent fejét ha pihenőül e hű nemzet kebelére bajtja,

jó helyen pihen. E nemzet hűsége királyához hűsége önmagához: legyen áldva a bölcsesség, mely érzéseink utjait így egyesíti és legyen áldva a Gondviselés, a mely ilyen harmóniába hozta az ünnepet, a melyet tegnap ünnepeltünk, az ünnepet, melyet holnap ülünk meg.

Tegnap duzzadó lobogók alatt ünnepeltük meg hatvankilencedik fordulóját Ferencz József királyunk születése napjának; holnap Szent István királyunk napját üli meg a nemzet kegyelete. Az első magyar király kegyeletes emlékeztetőnek ez ünnepnapját örök időkre törvénybe iktatni I. Ferencz József rendélé és királyi szankciójával ő szentesíté. Adassék neki köszönet e napon, a melyen velünk való érzésének e drága dokumentumával bennünket megajándékozott és adassék neki köszönet saját magáért, hozzánk való nagy szereteteért és meleg bizalmáért.

Ősi magyar szokás, hogy ezen a napon, Szent-István királyunk napján, felkerekedik ez ország népe és elzarándokol ide Szent István koronájának székestővárosába, az ország szívébe, a hol nemzeti életünk erei összefutnak. Eljön a nemzet, hogy lássa emnen virulását, gazdag fejlődését és meggyarapodását. Es kikél ék-köves tartójából maga a Szent-Jobb is, nyomában a népek, a kik tanúságot tesznek mellette, hogy erőben áll és szabadságban él a nemzet, a melynek jogarát ezer esztendőknél előtte tartotta.

Magyarok, a kik erre a szent napra felmentek a fővárosba, lássák e székváros haladásában a nemzet haladását és teljék örömiük benne! Bizonyágot szerezhetnek róla, hogy ott serényen folyik a nemzeti fejlődés nagy munkája. Láthatják, hogy meggyarapodtunk erőben és akaratban

meg nem fogyatkozánk. Hallhatják, hogy ez ősi város falai között diadalmas hődiadásban van a magyar szó és munkásságunk minden ágazatában győzedelmesen érvényesül a nemzeti akarat. Meggyőződhetnek róla, hogy van okunk büszkéknek lenni a jelenre erős ittel, bizni a jövőben és hálás szeretettel gondolni arra, a kinek bölcsessége az, hogy a mult hálás kegyeletével a jelen bizalmát és a jövő hitét együtt ünnepelhetjük.

Bitó István. A hivatalos lap ma egy feledés homályába merült államférfiu nevét eleveníti föl. A király Bitó István belső titkos tanácsost, volt magyar miniszterelnököt kinevezte élethossziglan a főrendiház tagjául. Bitó az Andrássy-és Lónyay-kabinetnek igazságügyminisztere volt, majd a Szlavay miniszterium idejében a Ház elnöke, 1874 márciusától a fuzióig miniszterelnök, a Deák-párt utolsó miniszterelnöke volt. Heves ellensége volt Tisza Kálmán, a ki nemcsak politikáját, hanem személyét is kiméltelenül támadta. Ez az antagonizmus folytatódott akkor is, a mikor a fuzió Tisza Kálmánt emelte a kormányra, mert Bitó István viszont az ellenzékhez csatlakozott; ő volt különben az egyetlen miniszterelnök 1857 óta, a ki azonnal nyíltan ellenzékre lépett át. Bitó az egyesült ellenzék soráiban küzdött Tisza Kálmán ellen, a ki ezután nagy vehemenciával üldözte ezt az ellenfelet és sikerült is neki kiüldözni a képviselőházból Bitó a magánéletbe vonult és az új évtizedek küzdelmei szinte elfeledtették nevét.

HIREK.

Tájékoztató.

Aug. 27. A t. h. é. v. végrehajtó bizottsági ülése.

Aug. 28. A t. h. é. v. igazgatósági ülése.

Augusztus 28. Közigazgatási bizottság.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától est 8 óráig nyitva van; hőgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 7 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

Augusztus 20.

Nagy napja a nemzetnek e nap, Szt. Istvánnak, az első magyar királynak szenteli e napot Árpád örököse: a magyar nép. Király is volt ő, mert uralkodott a vitézségéről híres magyar nemzetet, apostol volt, mert az ősi pogányság homályából a kereszténység világos hajnalába kalauzolta alattvalóit. Hálát is rebeg

A „TORONTÁL“ tárcája.

Nagybecskereki anekdotakincs.

A „Torontál“ eredeti tárcája.

— Közli: ..... r ..... t. —

Nem félek attól, hogy Marsyas sorsára jutok, mert oly időben merek én is egy anekdotakincs megírásába fogni, a mikor a jó írói hirnévvel bíró Tóth Béla egy „Magyar anekdotakincs“ című nagyszabásúnak ígérkező művel lép az ország közönsége elé. Én minden várakozás és igény nélkül, sem mint foglalkozás és hivattottság szerint író, sem pedig mint a történelembe visszanyúló gyűjtő, hanem csak úgy, ahogy éppen eszembe jutnak, akarom leírni azon tréfás és ötletes dolgokat, a melyek vagy velem, vagy jelenlétemben, vagy olyan egyénnel történtek meg, a kiket én szemtől szembe ösmertem. A „Torontál“ szerkesztője tanuskodik a mellett, hogy én ezen anekdoták megírására való szándékomat vele előbb közöltem, semmint Tóth Béla vállalkozásának híre a közönség tudomására jutott és így senki eldobott flótáját föl nem szedtem, tehát ennél fogva sem kelhetek versenyre Tóth-Apollóval, mert ha ezt tenni merném, megérdemelném én is, hogy megnyuzzanak és bőrdömet csak a flóta hangjára reagáló dudának, fenyőfára akasszák.

A mi engemet a következő vig históriák megírására indított az, hogy kár lett volna azoknak, vagy legalább is egy részének az elfelejtés örvényében elveszni, de hogy ezt meg is tegyem

mentől előbb, arra meg éppen Tóth Bélának mindenkihez intézett azon fölhívása indított, hogy minden tréfás, ötletes és így anekdota számba mehető dolgot valahol megírjanak.

Ezt buzdításul véve, azon serény kérelemmel fordulok a t. olvasókhöz, hogy azok, kik elbeszéléseimben ösmert vagy talán éppen tölem egy, vagy többször hallottra és mi több nekik nem tetszőre akadnak, tegyenek úgy mint a jó régi Pestiek, kik valamikor a század elején, a mikor Pesten a mulatságot nyújtó dolgoknak nagyon szükiben voltak, elmentek Soroksárra színházat nézni, a hol őket csak egyenkint bocsátották be és ki és pedig azon utasítászerű kérelemmel, hogy az utánuk bemenőnek ne szóljanak.

Hogy egy kis kronologiai sorrend is legyen, kezdjük az 1848-előttiekkel.

A bőséges fürjvadászat.

Volt a vármegyének egy központi főszolgabírája, ki nemcsak kellemes mulattató vig ember, de szenvedélyes vadász is volt és így nem csak az akkor megkívánt dicasteriális latinságban, hanem a „Jäger lateinban“ is jártassággal bírt. Abban az időben még ezerszerre több volt a fürj mint a vadász*) és így nem is lehet oly módfeletti tulózsának minősíteni, a mi kedves főszolgabíránknak egy sikerült fürjvadászat után következett föllekesült elbeszélését „tudjátok

*) Tóni öcsém szerint, kit föltétlen tekintélynek ösmerek el, nemcsak magam felett, ki a vadat csak az ételrendben ösmerek, manapság ez éppen megfordítva van, csakhogy a természetnek mindent kiegyenlítő rendje szerint, most meg igen sok vadász nem talál.

annyi volt a fürj, hogy mi egyre csak töltöttünk és lőttünk és ismét töltöttünk és lőttünk, végül már nem is töltöttünk csak egyre lőttünk.

Az agyonlőtt számár megtérítése.

Volt a városnál egy nagyon tréfás és ötletes számvevő és ennek egy azért nagyon könnyen megtréfálható tisztársa (városi irattárnok), mert véghetetlen kíváncsi volt.

Egy alkalommal az történt, hogy egy itteni igen jómódu német telkesgazda vetésében többször kárttevő juhnyájjal legelésző szamarat a föld tulajdonosa lelőtt, a számár tulajdonosa panasza ment és teljes kártérítést követelt. Városunk akkor a szenzációs eseményeknek még sokkalta nagyobb szükében volt mint ma és így a számár affairt, úgy mint városzerte, a városi számvevő és levéltáros is meghányták vetették. De hát, hogy fogják az agyonlőtt számár értékét megállapítani? Kérdezte a levéltáros. A szamarat megmázsálták és a károsult annyi forintot fog kapni a hány fontot nyomott a számár, volt a számvevő felelete.

Nos hány font súlyu volt a számár? Felelet 190 bécsi font. Hiszen én éppen olyan súlyu vagyok, kottyantja ki a levéltáros; bravo mond a számvevő, hiszen akkor te pótolhatod a szamarat. A kortársak állítása szerint a számvevő tudta tisztársa testsúlyát, ki különben falánksága, meg testi terjedelme miatt is sok tréfás stiklinek volt tárgya.

Schützenmajor a front előtt.

1841-ben kegyes idelátogatásával szerencsétlente vármegyénket és annak székhelyét

a dicső magyar nemzet mindenkor Istennek azért, hogy Szt.-István ajándékozta e hős nemzetnek, mely az Eg kegyeltje gyanánt tűnik fel a történelem lapjait komolyan kultatónak szemei előtt, mert nemcsak védő bástyájává lön a magyar nemzet a nyugati civilizációnak hanem az ősi erényeket párosította a kereszténység hirdette erkölcsökkel, mi főbizonyítéka annak, hogy maradandót csak a kereszténység alkot és igazi boldogsága a népnek csakis a kereszt tövében fakad. Augsburg és Merseburg tanusítják, hogy a harci erő, a rettentetlen bátorság és vitézség nem elég biztosíték egy nemzet megőrzésére, hanem a keresztény hit és ennek józan erkölcsi biztosítják csak a nemzet jólétét és fennmaradását. Szent-István megértette e fontos igazságot és ezért fejtett ki oly fáradhatlan buzgóságot népének a keresztény vallásra való térítésében. Mikor is volt nagy a magyar nemzet? Amidőn virágoztak a keresztény erkölcsök a nép életében. Mi adott neki oly óriási erőt, hogy a tiszerte nagyobb pogány hadak ellenében hőiesen megvédte ősi magyar véren szeretett drága hazáját? A keresztény hit, melyet első, apostoli király hagyott neki szent örökségül. Mily erő őrizte meg évszázadok hosszú során keresztül alkotmányát. Az alap, amelyre azt Szent-István építette, a keresztény vallás, melynek egyik főlépcsője tana: adjátok meg Istennek ami Istené és a császárnak ami a császáré. Mi tette a magyar népet a királyi tiszteletének és a haza szeretetének mintaképévé a többi népek között? A keresztény vallás, mely a király személyében Isten helyettesét, a haza szentelt határait pedig Isten ajándékát tekintette minden időben. Önmagát tiszteli meg tehát a magyar nemzet, midőn kiváló fényvel ünnepli Szt.-István király emlékét s a Kárpátoktól kezdve Alföld gyönyörű rónaságáig, Erdély bérceitől Pannoniáig minden ajk Szt.-István dicső emlékét zengi és valláskülömbőség nélkül a magyar nemzet gyermekei a hála és kegyelet adóját róják le a nagy király iránt, aki nemzetét nagygyá és boldoggá tette. A nemzetet pedig, mely nagy király emlékét nemzeti ünneppé emeli, nem kell féltetni véstől, vihártól és enyészettől, mert élni érdemes az és nem halni; élni dicsően, élni ezredeken át, élni halhatatlanul örök időkre.

Az isteni tiszteletek sorrendje holnapra a rendes marad. A római katolikus plébánia-templomban d. e. 10 órakor infulás nagymise

felejthetetlen és áldott emlékü nádorunk József főherceg.

Természetesen a hatóságok a lakossággal egyetemben minden lehető megtettek a közszereket legnagyobb fokán álló nádor ünnepélyes fogadtatására. A vármegye háza előtt, majdnem a főtér közepén egy nagy piramisalakú léca alkotmány állott, zöld galyakkal burkolva és az esteli világításhoz nagysokaságú fagygy tartalmu üveggel ellátva. Ugyancsak a nagyutca végén a városházának sarkát a szemközti álló ház sarkával összekötő két ivre oszló diadalkapu lett építve hasonló díszítéssel.

Katonaság akkor nem volt itt állomáson, és így a főherceg reggel 10-felé csak a polgári hatósági tisztviselők élén vonult ki a vármegye-házából, hogy a piacon az ő tiszteletére kivonult bürgerliche Schützenchor tiszteletét is kegyesen fogadja. Csak röviden kívánom megemlíteni azt, hogy az ilyen polgári lövész vagy őrségi egyleteknek nem épen testedzési, a lövésben való begyakorlás vagy közbiztonsági szolgálattétel volt a célja, sem pedig a katonai fegyelem, vagy fegyverfogatási begyakorlás elérése. Tisztán társadalmi egyesülése volt az a jobb állású polgárságnak, a melynek nagyobb része iparosokból állott, kik még akkor erős és kielégítésre is jutó igényt tartottak, nem Egyiptom, hanem Magyarország bőséges husos fazékára és minden kivonulás után egy jó nagy murira. Nagyon természetes, hogy az ilyen csak parádéra gyalogszerrel nagy ritkán kirukkoló kompánia majorja (az őrnagy elnevezést akkor még nem ismerték) nem volt lovas ember, a mienk pláne lovon soha sem ült. Dehát akkor, mikor az ország olyannyira sze-

lesz, a melyet megelőzőleg Raskó Sándor segéd-lelkész mond magyar szentbeszédet. Ugyancsak hálaadó isteni tisztelet lesz 10 órakor az evangélikus templomban is.

— **Esküvő.** Torontál vármegye kitiű főszámvevője Antalfy Zsírós Mihály e hó 22-én vezeti oltárhoz Mokrinban Heim Kristóf mokriai birtokos és m. kir. póstamester bájos leányát Annuskát.

— **Nagybecskerekinek anekdota-kincs.** E címmel mai tárcánkban hosszabb cikksorozatot kezdünk, melyre különösen felhívjuk olvasóink figyelmét. Közéletünk egyik tekintélyes alakja gyűjtötte ezeket az anekdotákat s azzal az éles megfigyeléssel és vonzó előadással örököltette meg, melyet olvasóink megszoktak e jeles munkatársunknál, a kinek inkognitáját kívánságához képest megőrizük. A nagybecskerekinek anekdota-kincs, melyet gyűjtője 10 folytatásban tervezett, szerdán és szombaton fog a „Torontál”-ban megjelenni.

— **Ellenőrzési szemlék.** A cs. és kir. 29-ik hadkiegészítő kerületi parancsnokság területén az ellenőrzési szemlék a következő napokon fognak megtartatni.

I. Főellenőrzési szemlék:

Módoson október hó 4., 5., 6.
Párdányon október hó 8., 9.
Nagykikinda városban október hó 11., 12.
Nagykikinda járásban október hó 13., 14., 15.
Törökbecsén október hó 17., 18., 19., 20.
Bánlakon október hó 4., 5., 6.
Alibunáron október hó 8., 9., 10.
Pancsován (járás) október hó 14., 15., 16., 17. és 18.
Antalfalván október hó 20., 21., 22., 23., 24.
Nagybecskerek (város) október hó 8., 9., 10.
Nagybecskerek (járás) október hó 11., 12., 13., 14., 15.

II. Utóellenőrzési szemlék:

Nagybecskerek a cs. és kir. 29-ik hadkiegészítő kerületi parancsnokság hivatalos helyiségeiben (Nagybecskerek, Rezső-laktanya).
Nagybecskerek város (város) részére nov. 8.
járás „ „ 9., 10.
Antalfalvi „ „ 11., 12.
Pancsovai „ „ 13.
Törökbecsei „ „ 15.
Bánlakai „ „ 16.
Módosi „ „ 17.
Alibunári „ „ 18.
Párdányi „ „ 19.
Nagykikinda város „ „ 20.
Nagykikinda járás „ „ 21.

retett nádora és a legelső magyar főherceg látogatásával szerencsételte vármegyénket és városunkat, illet, hogy a major ur a kompánia frontján végig lovagoljon, lóháton tisztelegjen a főherceg előtt. Kétségtelenül jámbor és kioktatott tapasztaltságu lóra volt tehát szükség, hogy a major ur a lovasítást megfelelő sikerrel való kilátással megreszkirozza. A szerencsés vélotlen ugy akarta, hogy akkor egy cirkuszos társaság volt itt Nagybecskereken. Ennek lóállományából a legjámborabb és kor meg tanultságra is legtapasztaltabb lett kiválogatva a major ur számára, kit polgári foglalkozása szerint városgazdának (städtischer Kämmerer) és különben mint tekintélyes és közkedveltségű polgárt tiszteltek. A fronton végiglovaglás, visszatérés és a század homlokzatának közepén való megállás és kellő pozitúrába helyezkedés jó sikerrel elég gyakran meg lett kísértve persze zene nélkül. Amde akkor, mikor a főherceg tényleges fogadtatása végbe ment zenének is kellett lenni.

A zenekar akkor, mikor a főherceg a front-hoz közeledett, ugyanazon marsra kezdett, a mely mellett a major alá adott ló szokta volt a cirkuszban produkcióit megtenni és a senkitől előre nem látott szomorú eredmény az lett, hogy a ló a majorral a viláért sem akart a fronton végig menni, hanem a cirkuszban megszokott körben kezdett föltartóztatlanul futni a piacon.

Ezen tragikomikum elbeszélését vármegyénk egyik volt alispánja, ki a szabadságharc előtt, alatt és még utána is sokáig délceg lovas volt, szünni nem akaró nevetéssel hálálta meg.

(Folytatjuk.)

— **Batthyány Lajos olvasója.** Ritka szabadságharci emlék birtokába jött e hó 17-én dr. Szentkláray Jenő csanádegyházmegyei apátnak, a híres historikus. Ugyanis e napokban látogatást tett gróf Vécsey Károlynénál, az aradi vértanu özvegyénél, ki Temesvárott az „Arany szarvas” szálloda I. emeletén lakik. A grófnő elmondott ez alkalommal egyet-mást a szabadságharcról, férjéről, a családi sirboltról s végre gróf Batthyány Lajosról beszélt sokat, azután felkelt helyéről, előhozott egy kis csomagot és azt a vendégnek következő szavakkal adta át:

— Kanonok ur, én már öreg asszony vagyok, a sir szélén állok, ezt az ereklyét 50 éven át megőriztem, hogy el ne kallódjon, önnek adom át, őrizze tovább.

A kanonok felbontotta a csomagot és abból egy vörös granát szemű olvasó bukkant elő, a melyen a feszület gyöngyházból való.

Azután így folytatta a grófnő:

— Ezt az olvasót gróf Batthyány Lajos miniszterelnök utolsó útján a kivégzésnél is használta; férjemnek és nekem is kedves jó barátja, szóbeli végrendeletében nekem hagyta az olvasót emlékül, azt halála után kézbesítették nekem. Nyugodt vagyok, hogy azt kanonok ur kezébe letehettem, őrizze meg jól, erre kérem.

Dr. Szentkláray köszönetet mondott az adományért és hálásan megígérte a vértanu özvegyének, hogy haláláig gondozni fogja az ereklyét és későbbi megőrzéséről majd rendelkezni fog.

— **Négyezeröttszáz iskolakerülő.** Csak a minap hoztuk azt az elszomorító hírt, hogy Szabadkán 6000 gyermek egyáltalában nem részesül az iskolázás jótéteményeiben. Nagybecskereken, hála az intéző körök gondoskodásának, ily ázsiai állapotok sohasem léteztek, amennyiben tanköteles gyermekeinknek csak nagyon csekély töredéke nem látogatja az iskolát. Mindazáltal sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a beirt tanulók oly rendetlenül járnak iskolába, hogy a lefolyt tanévben a nagybecskerekinek népiskolájában több mint négy és félezer gyermek maradt el igazolatlanul a tanítástól. Erre vonatkozólag Wégling Szilárd városi rendőrbiztos a következő szomorú adatokat bocsájtotta rendelkezésünkre: Az egész tanév folyamán alatt 4561 följelentés történt. A följelentettek nagy része mivel csak első ízben mulasztottak, meg lettek íntve, a többiek pénzbírsággal sújtattak. Birságpénzben a muzlyatelepről befolyt 94 frt 50 kr., a nagybecskerekinek iskolák részéről 441 frt. Leiratott 38 frt 50 kr. A befolyt pénzbírság tehát igen tekintélyes összeget, majd 500 frtot tesz ki. Ezen szomorú jelenség oka első sorban a szülőkből keresendő, kik gyermekeiket elvonják az iskolától és cselédmunkák végzésére szorítják. Másrészt — bár a fenti adatokból kitűnik, hogy a hatóság elég szigoruan járt el a mulasztókkal szemben — oka annak az is, hogy az iskolamulasztások elbírálása és ellenőrzése oly munkát igényel, melyet a jelenleg azzal megbízott közegek, kinek hatáskörébe e mellett még a marhárlatok kiállítására, a cseléd felügyelete stb. stb. is tartozik, nem képes elvégezni. Az iskolamulasztások ellenőrzését egyedül és legjobban szakférfiu teljesítheti. A községi iskolaszék is arra az állápontra helyezkedett, midőn legutóbbi ülésében elhatározta, hogy a várost egy tanügyi előadói állás szervezése iránt megkeresi. Ezen szakelőadó végezhetné az iskolamulasztások ellenőrzését is. Felette kívánatos volna, hogy a városi képviselőtestület még az idén léptetné életbe ezen állást, hogy a jövő tanév végén ne legyünk ismét kénytelenek ily szomorú dolgokról referálni.

— **Honvédzenekar.** Olvasóink tudják, hogy a holnapi mulatságon a szegedi honvédzenekar is közreműködik. Nagybecskerekinek szereplésük azonban nem ér még ezzel véget, mert hélfőn a Rózsa szállodában, kedden pedig a kaszinó kertben rendeznek hangversenyt.

— **Adópanama Nagyikindán.** A „Szegedi Napló” írja: Kikindán három hónap óta Faust pénzügyi tanácsos elnökléte alatt egy bizottság működik, melynek feladata az adófizetők összes adóhátralékait felülvizsgálni s a végtelenül összekuszált adóügyekbe teljes rendet hozni. Ez az adóhátralékot rendező bizottság, — mint hiteles forrásból jelentik, munkája folyamán számos oly visszaélésnek jutott a nyomára, melyek azok elkövetői ellen a büntető vizsgálat elrendelését fogják szükségessé tenni. Ezek a visszaélések leg-

nagyobb részt a hadmentességi díjak kivetése s az elemi károk folytán történt adóleengedések körül lettek elkövetve.

Az állam, illetve a m. kir. pénzügyminiszter elemi károk következtében 31.000 frtyi adót engedett el Kikinda város birtokos közönségének.

Ezen összegnek megfelelőleg tehát a birtokosok adóhátralékából a birtok nagyságának megfelelő arányu összegeket kellett volna törölni, ámde az ezen törlések keresztülvitelével megbízott városi közegek az arányosságot oly mértékben tévesztették szem elől, hogy eljárásukkal számos birtokosnak sérelmeket okoztak. Némelyeknek kétszer-háromszor oly nagy összegeket töröltek mint másoknak, holott ezeknek sokkal nagyobb birtokuk és káruk volt, sőt akadtak oly esetekre is, melyekben oly embereket részesítettek nagy összegű adóelengedésben, kiknek földje, szőlője csak a holdban van. A legfurcsább pedig az esetről az, hogy többnyire gazdag embereket részesítettek őket meg nem illető előnyökben a szegényebb sorsu birtokosok hátrányára, ami aligha maradt visztonszivesség nélkül a gazdagok részéről.

Ehhez nagyban hasonlók azok a visszaélések, melyek a hadmentességi díjak kivetésénél lettek elkövetve. Itt a praxisban rendkívül kedvelt eljárás az volt, hogy egyes gazdag szülők fiait nem szülőik vagyona, hanem a saját birtokuk után adóztatták meg. Ennél fogva a szülők egy vagy fél holdat a fiu nevére irattak s e birtok után lett kiróva a hadmentességi díj.

Hogy kiknek a keze működött legjobban e visszaélések elkövetésénél, egyelőre elhallgatják s majd csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha majd a feljelentés meg lesz téve s illetőleg a vizsgálat el lesz rendelve. Mint a tudósító jelenti, ez ügyben több városi alkalmazott volna kompromittálva.

Koldusvilág Nagybecskerekén. A közönség köréből vettük a következő sorokat: Tekintetes szerkesztő ur! Régi dolog, ismert tény, hogy Nagybecskerek a munkakerülő szegény emberek asyuma, Eldorádója. Talán egy városban sincs annyi szegény ember, mint itt. Ezek a szegény emberek a történet tanúsága szerint enni is szoktak és mert itt még egyelőre csak helyet kapnak ingyen (a sült malacok még nem szaladgálnak az utcán, sem a sült galambok nem repülnek a nyitott szájukba), azért pénzhányukon segitendők, a tehetősebb polgárokhoz fordulnak egy kis aprópénzért. Eddig ez nagyon természetes dolog. Emberbaráti kötelessége mindenkinek, a kinek fölösleges garasa van, szűkölködő emberársain segíteni. A mi városunkban az alamizsna osztogatás terén már elérte a lakosság ama határt, melynél fölkiált: Eddig és nem tovább! A becskerei lakosság ma-holnap nem maradhat meg házában a szegénységtől. Ha próbálunk néhánynak adni, ez a néhány magával hívja a többi. Hiszen már csoportokban, talán jól szervezett bandákban is járnak az utcákon. Jönnek erős, egészséges, munkabíró férfiak, asszonyok, gyermekek, persze a koldulás könnyebb munka, mint kaszálni, kapálni, fát vágni stb., a szegényérzet pedig rég kihalt belőlük. A mi szegényeink már annyira emancipálódtak, hogy nem is tesznek különbséget hétköznap, vasár- vagy ünnepnap között. Némelyik annyira szeret vizitálni, hogy hetenként kétszer is ellátogat ugyanazon helyre. Ha mondják neki, hogy már egyszer volt hozzá szerencsájuk a háziaknak s

ne alkalmatlankodjék annyit, szitkozódik, sőt némelyik majdnem tettelegességre vetemedik. Ha így folytatódik ez a dolog, ma-holnap bottal, bicsakkal, sőt talán pisztolyal a kezükben fognak hozzánk könyörögni alamizsnáért. Legtöbbet segitene mindezen rendellenességen az a bizonyos bejelentő hivatal, a mi nincs és még sokáig mondhatjuk el naponta a „Miatyánk“ egy mondatát; így variálva: „Bejelentő hivatal, jöjjön el a te országod!“ Több polgár nevében: Anonymus.

Nyilvános nyugtázás. Az árvaház ünnepélyre a Torontálmegyei takaré- és hitelbank 10 frtot, a nagybecskereki keresztény ifjúsági egyesület 5 frtot, Rankov Lajos plébános Módosról 1 frtot adományoztak.

Megszüntetik az ingyenes jegyeket. Illetékes helyről értesülünk, hogy a magyar államvasutak igazgatóságánál egy tervezeten dolgoznak, mely ha életbe lép, nagy csapás lesz a vasutasokra, akik eddig ingyen-jegyekkel utazgattak a magyar államvasutak összes vonalain. Ugy tervezik s a terv már munkában is van, hogy a vasuti tisztviselőktől, valószínűleg jövő év január hó 1-től, az ingyenes jegyek ki szolgáltatását véglegesen megvonják. Nem fogják ugyan az egész viteldíjat fizetni, de kilométerenként legalább hat hét tized krajcárban állapítják meg a jegy árát, még azon esetben is, ha valaki hivatalos kiküldetésben utazik, csakhogy ez esetben az illető tisztviselőnek a jegyért fizetett összeget utiszámlája benyújtásakor visszatérítik. Végleges megállapodás eddig még nem történt, valaminthogy nem került még szóba a podgyászdíjszabás sem, mert bizonyos az, hogy a postgyásztól is megvonják az ingyenes szállítást.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Született: Kádár Németh Ferenc, rk. téglaverő, leánya. — Keszég Mátyás, rk. napszamos, fia. — Princz Reszó, rk. vasöntő, fia. — Kántor Géza, izr. csendőrmester, leánya. Adamov Péter, gk. kőműves, fia. — Bakos András, rk. földműves, leánya. — Viola Viktoria, rk. cseléd, fia. — Dimitrievics Dusan, gk. földműves, leánya. — Kohonics János, rk. földműves, fia. — Nagy József, rk. földműves, fia. — Scsáp János, rk. fogházfelügyelő, fia. — Pivarszki Milos, gk. napszamos, fia. — Szabó Gáspár, rk. földműves, leánya. — Nesztorov Vukasin, gk. napszamos, fia. — Jung Péter, rk. kőműves, leánya.

Meghalt: Kerekes Mihály, rk. 48 éves, ács, tüdőléldag. — Özv. Dekorszi Mihályné, rk. 29 éves, napszamosnő, tüdővész. — Kormányos Pálné, rk. 58 éves, agyvérőmleny. — Teszler Ferenc, rk. 2 hónapos, bélhurut. — Malonyai Kálmán, rk. 50 éves, járásbíróági irnok, héli-gümőkór. — Homa Erzsébet, rk. 5 éves, hörg-hurut. — Teisz József, rk. 1 1/2 éves, gyermek-aszály. — Tadein Vitályos, gk. kereskedősegéd, 20 éves, sárgaság. — Domieszku Simon, gk. napszamos, 29 éves, szivhüdes. — Agoston János, rk. 6 éves, ránggörcs. — Petrikanics János, rk. 3 hónapos, bélhurut. — Kuti Pál, rk. 1 hónapos, görcsök. — Keiszer Karolina, rk. 88 éves, aggkór. — Momirski Zagorka, gk. 3 hónapos, görcsök. — Mesznik Lajos, rk. 4 éves, vörheny. — Özv. Porupcsics Márkné, gk. 63 éves, tüdőlob.

x Vadászat közben. Mind nagyobb arányokat ölt azon szerencsétlenség száma, a melyek vadászat közben — még a gyakorlott vadászt is — érik. Egy következményeiben szivrendítő esetről vesztünk most Zentáról hirt. Rezsny Aurél, a város közszeretben álló rendőrkapitánya, a kit élete virágában szakította ki hívese karjai közül és apró gyermekei mellől a halál, szintén vadászat közben esett áldozatául egy szerencsétlen véletlennek. Kocsiról leszálltában akadt meg töltött fegyvere és a serétek testébe furdódnak, néhány órai kínok után halálát okozták. A „Nemzeti“ Balesetbiztosítási Részvénytársaság, a mely intézetnél csak hetek előtt biztosította magát Rezsny 40.000 koronára, a kárjelentés vétele után rögtön kifizette a szomorúságba ejtett családnak a teljes biztosítási összeget. Most, a midőn annyi idegen elem furakodik minden téren országunkba, szinte jóleső érzéssel konstatáljuk, hogy a „Nemzeti“ az az intézet, a mely előzékeny eljárásával a közön-

ség bizalmát maga felé vonzza. Csak a közelmúltban volt alkalmunk Szentmiklóssy Kálmán miskolci árvaszéki ülnöknek és Vauvert Nits tordai cellulose-gyárigazgatónak a Rezsny esetéhez csaknem teljesen hasonló szerencsétlenségénél, (a mely esetekben a „Nemzeti“ 36.900 koronát fizetett ki) meggyőződünk, hogy a „Nemzeti“ mint elsőrangú magyar intézet fényesen igazolja a belé helyezett bizalmat. (740)

(x) A „Sct. Chretiens“ nevet viselő, Rodaunban levő, apácák által kitűnően vezetett nőnevelő-intézetnek mai számunkban levő hirdetésére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskekerekről. Érvényes 1899. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29

Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.

Zsombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 8.49, éjjel 10.29.

Zsombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 6.27, éjjel 10.21.

Csősztelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

Indul:

a) a nagybecskerek bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31.

Pancsova felé: reggel 8.02, este 6.20.

Alibunár és Zsombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31.

Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.

Zsombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 2.00, este 7.05.

Csősztelek felé: éjjel 2.50 (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

TÁVIRATOK.

A német császár uton.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Metzről jelentik, hogy II. Vilmos császár ma oda érkezett.

A cár utazása.

Budapest, aug. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: II. Miklós cár e hó végén részt vesz a nagy orosz hadgyakorlatokon. Onnan a cárnéval együtt elmegy 3-4heti tartózkodásra Dániába, majd később Darmstadtba.

Erik Boegh meghalt.

Budapest, aug. 19. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Kopenhágából jelentik, a hirneves humorista Erik Boegh tegnap meghalt.

Szocialisták a keleten.

Budapest, aug. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukaresti jelentések szerint a szocialisták legújában erős agitációt fejtenek ki. A rendőrség számos agitátort, ki parasztnak öltözve járja be a vidéket, letartóztatott.

Öngyilkosság felgyújtás által.

Budapest, aug. 19. (A „Torontál“ ered. távirata.) Lembergől jelentik, hogy egy Golemborski nevű takarékpénztári tisztviselő, ki Rymanovban fürdőzött, ruháit

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták posta fordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legújabb mintázat s színekben

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(ca. és kir. udvari szállító).

(39/II-13. 9)

leöntötte petroleummal, aztán pedig felgyújtotta. Sebei életveszélyesek ugyan, de nem halt bele.

A revízió.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Rennesből jelentik: A mai tárgyaláson Cuignet őrnagy elmondja, hogy 1893-ban a vezérkarban volt alkalmazva s ekkor indiskréciókat tapasztalt Dreyfus részéről. Dreyfust egyébként bűnösnek tartja s kijelenti, hogy a titkos dossierben talál a bíróság olyan iratokat, amelyek be is bizonyítják bűnösségét.

Dreyfus hevesen közbekiált:

— Ez nyilvánvaló hazugság! (Nagy mozgás).

Cuignet áttér ezután Schneider ezredes cáfolatára s bizonyítja, hogy a dementált levél autentikus.

Az ülés folyik.

A pestis.

Budapest, aug. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lissaboni táviratok szerint 3 megbetegedés és egy haláleset fordult elő. Alexandriában két pestisbeteg jelentenek.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Oportói hatósági jelentés szerint pestisben eddig 39-en betegedtek meg, 13-an meghaltak. A járvány állítólag esőkkenőben van.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. augusztus 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg	frtől	frtíg	
Bánsági	6	76	8 55	8 65	8 0	
Tiszavidéki	76	8 35	8 50	8 0	8 75	
Pestvidéki	76	8 25	8 40	8 0	8 65	
Bácskai	76	8 65	8 75	8 0	0	
Rozs	uj	elsőrendű	70	72	6 60	6 70
„	„	másodrendű	—	—	6 50	6 60
Arpa	„	takarmány	60	62	5 80	5 90
„	„	égetni való	62	64	5 40	5 60
„	„	sörfőzésre való	64	66	7	7 25
Zab	„	—	39	41	5 80	6
Tengeri	ó	bánsági	—	—	4 60	4 85
„	„	másnemű	—	—	0	0

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában az árak változatlanok, felmondott 1000 mm. tengeri Kötöttet:

Buza októberre	8 46— 8 47
Buza 1900 áprilisra	8 72— 8 73
Rozs októberre	6 70— 6 71
Zab októberre	5 2 — 5 26
Tengeri augusztusra	4 72— 4 73
Tengeri 1900 májusra	4 79— 4 80
Repce augusztusra	12 90—12 00

VASUT-ÜGY.

121097,99. sz.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a folyó 1899. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartási és vágány építési célokra már nem használható:

mintegy 700 tonna különféle ócska acélsin
 „ 3000 „ belföldi „ vassin és
 „ 3400 „ külföldi „ vassinak
 eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet, kikötöttik azonban, hogy a magy. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve, — melyek korlátlanul nagyobbak, vagy kisebbek lehetnek — semminemű kötelezettség nem vállaltatik s hogy vevő az 1899. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiségeket tartozik a felajánlott egységáron átvenni.

Ezen sinek a magy. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve kocsi rakva és hivatalból lemászálva azon részmenyiségekben bocsátatnak a vevő rendelkezésére, amint azok az ügylet megkötésekor készletben vannak, illetve az év végéig a pályából visszanyeretnek.

A f. év november hóban rendelkezésre álló készlet a vételár előzetes lefizetése mellett legkésőbb f. évi december hó végéig; a december hóban visszanyerendő sinek pedig legkésőbb 1900. évi január hó végéig feltétlenül átveendő.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szelvényére és minőségére adatnak el; a sinek hosszát illetőleg megjegyeztetik, hogy csakis öt méteren felüli és öt méteren aluli hosszal bíró darabokra vállalkunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozott hosszakat vagy szelvényeket kötnek ki, figyelembe nem vétetnek.

Kikötöttik, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Ajánlat részmenyiségre is tehető. Az ajánlattevő a jelen hirdetésben felsorolt feltételeken kívül magára nézve kötelezőknek ismeri el a magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása iránt 122291/96. sz. a. fennálló általános feltételeit, a melyeket 30 filléres magyar bélyeggel és aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek 30 filléért a nyomtatványtárolt megszerezhetők. Vidéki megkeresésekre, melyek irásban a nyomtatványtárolt intézendők, 30 fillér és megfelelő postabélyeg bekládése ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár (számmal és betűvel), végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhívatnak tehát a pályázni szándékozókat, hogy kellően lepecsételt s egy 1 koronás magy. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska sinek megvételére 121097,99. számhoz” folyó évi szeptember hó 13-ikának déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtását megelőző napjának déli 12 óráig fi-pénztárunknál készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező ajánlatok, ugyancsak olyanok is, melyek az előírt feltételek nélkül érkeznek és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Más ügyletek biztosítására letétünkben levő biztosítékok ezen ajánlatához nem fogad-tatnak el bánatpénzzel.

Egyébként a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott arra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből az egyes ajánlók tetszés szerinti részmenyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

Ha ajánló a kiírt egész mennyiségre, vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1899. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánujómás nem díjazatik.)

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

1454. és 1455. árva. szám. 1899.

739-3.2

Árverési hirdetés.

Nagy Becskerek város árvaszéke közhirre teszi, hogy k. Györgyevics Danicza tulajdonát képező s a zentai 5898. számú tjkvben 9527/a. hrsz. a. felvett s most már az 5656. számú új betétbe átvett, továbbá a zentai 10925 sz. tjkvben felvett 9527/b. hrsz. a. felvett ingatlanként az 5654. számú új betétbe átvett ingatlanok a 2823. számú házszabály és melléképületekkel együtt a telekterület szerint 88 hold 1000 □ öl, a kataszteri felvétel szerint azonban 92 hold 889 □ öl területtel f. évi augusztus hó 31-én délelőtt 9 órakor a városi II. tanácsnoki irodában tartandó nyilvános magánárverés útján eladatnak.

Kikiáltási ár 35 500 forint, óvadék 500 frt.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt fenti irodában betekintheők.

Nagy Becskereken, 1899. évi augusztus hó 16-án tartott városi árvaszéki üléséből.

Dr. Grandjean József,
polgármester, mint árvaszéki elnök.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztá és zsírmintes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szünteti a szőpőlyt, májfoltot, pürsénést, pattanást, bőrpírt (mittezer) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is ide, bájos arcszínt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arcon naponta Margit-Crème-t masszírozzuk, nemcsak a szemek, májfoltok és egyéb arci hibák tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregedés, gondok, betegség stb. okoztak.

Óvatosan a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 60 kr Margit szappan 35 kr.

Margit fopép (Zahnpasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator, az ősz hajnak eredeti színét adja vissza, 1 frt.

Hajs öklítő, bármily haj aranyzókere fest, 50 kr.

és 1 frt.

Tanochin pomade, legjobb hajápoló és növesztő,

35 és 50 kr.

Világosvári Bohus hajszepedő, délceg, szép hajsz

nevelésére, 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-utca 12.

Bel- és külső gyógyászati és higiénikus különlegességek, kötszerek, töltött cikkek raktára.

Telefon 311 szám.

Főraktár: Erős és Halász, Kellner József, Moszkovcsák

gyógysz. Nagybecskereken.

raktár minden gyógyszerárban. 544-10.9

3 frton felüli rendelvények bérmentve küldetnek.

Óvakodjunk a hamisításoktól és utáztatoktól.

Csak akkor valódi, ha minden doboz címeres védjeggyel van lezárva.

A Kőbányai Király-Sörfőző részvénytársaság Góliát- MALÁTÁSÖRE

a legegészségesebb,
legtáplálóbb és legkellemesebb
üditő-i-al.

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak
gyógycélokra is ajánlják és

idegbajokban, vérszegénység-nél,
emésztési zavaroknál, gyengeség-
nél stb. kiváló sikerrel haszná-
latik.

Kapható minden jobb
fűszerkereskedésben és
vendéglőben. 427-30.17

Óvakodjunk utáztatásoktól.

Fontos újítás vidéki butorvásárlóknak Budapest 1873. óta fennálló Jelinek B. A. és Fia butor-raktára

Budapest, VII., Kerepesi-ut 8. szám.

(Földszinti helyiségek, azonban az „Otthon-kévéházzal”, azon kiválóan előnyös berendezést alkalmazta, hogy nagyobb butorvásárlóknak az árut a legújabb szab. butorkocsikban a legelőnyösebb és helyre vasuton szállítja és szakértő emberek által a butorok elszállítását és elrendezését eszközölteti, a melyek által a csomagolás fölöslegessé válik és a butorok megongorítása ki van zárva.

Legnagyobb raktár mindennemű (784-1.1)

butorból

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig.

Hazai gyártmány, legszolidabb munka

a legolcsóbb árak mellett.

Butor-eladás.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a házamban újabb
berendezés miatt több jókarban levő

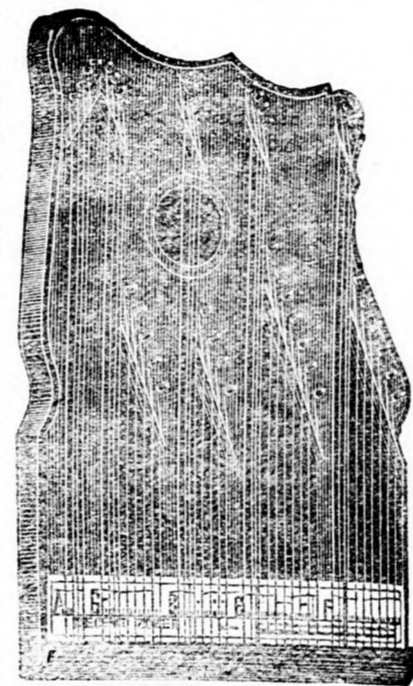
szobabutor
jutányos áron eladó.

Tudakozódhatni házamban, vagy hivatalos
helyiségemben.

Zsiross Mihály,

vm. főszámvevő.

720-3.3

„Aeol” amerikai csodacitera, befektető kottalapokkal.

Ezen hárfaciterán oly könnyű a játék, hogy min-
den laikus, sőt minden iskolágyerek képes azonnal,
tanító és fáradság nélkül a legszebb darabokat játszani.

Ára: 8 legszebb darabbal, kulccsal, gyűrűvel és
dobozzal együtt 13 forint, vagy 50 kros heti részlet-
ben 16 forint.

(724-2.2)

Képviselő és raktár Torontálmegye részére:

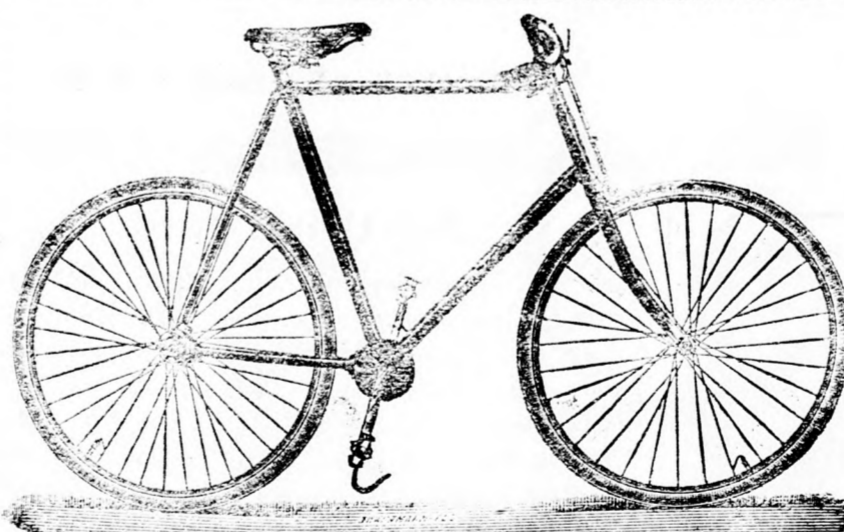
Dénes Lipót-nál

Nagybecskereken,

a „Pest” szállodával szemben. (Sza b 6-féle házban.)

Kerékpározni

azonnal tanulhat mindenki a
kitűnőnek bizonyult tanulási
készüléken. **Esés kizárva!**

Csak elsőrendű kerék-
párokat tartok raktáron,
melyek a világpiacon és
szakemberek által legjobb
minőségűeknek elismer-
tetek, u. m.: „Waffen-
rad”, „Styria”, „Heli-
cal-Premier”, „Gra-
closo” (lánc nélküli, ki-
tűnő minőség) és „Gritz-
ner”.

202-2.24

Kerékpár-kellékek mindig raktáron.

Javító műhely.

Novák J. C.,

Nagybecskerek.

Tanítás naponta a versenypályán.

LIPIK

fürdő

SZLAVONIÁBAN.

Egyetlen jód tartalmu alkalikus hőforrás
(64° C.) a Kontinensen.

1898. óta a Lonjavölgyi vasút állomása
(Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasút-
állomás. (Zónatarifa.) (691-3.3)

Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.
Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszá-
bású park, fedett sétány, kitűnő gyógyszállodák, pompásan beren-
dezett fürdőépületek. Villanyos világítás.

Felülmulhatatlan hatású kőszvény és csuzos bajoknál
ischiásnál, csonthajoknál, mindennemű hurutos ban-
talmaknál, valamint minden mirigy és vérbetegség-nél.

Hivatalos fürdőorvos Dr. SZEMEREY BERTALAN.

Jód hévíz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá

Édeskuty L. és Mattioni és Wille cégtől Budapest.

Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken

Ajánljuk: a legfontosabb védekező eszközöket a
szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel Villefranche-i

világhírű cég gyártmányait, melyek kizárólagos
képviselői vagyunk Magyarországra. S miután silány
utáztatok is vannak ily elnevezés alatt forgalomban,
óva intjük a gazdaközönséget a beszerzésnél erre
figyelemmel lenni.

(504a-84.32)

Aussigi I-a Rézgálicz

Jegyzetben, vegyíztá, a peronospora elleni véde-
kezésre a leghatásosabb szer.

Megrendelések és egyéb kérdések a Torontálmegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához intézendők.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.